

Dosarul nr. Ira-1307/2022
1-20137814-01-Ira-24082022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe

Luca Nicolae Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.11.2020 – 01.09.2021;
2. Instanța de apel: 06.10.2021 – 12.05.2022;
3. Instanța de recurs ordinar: 24.08.2022 – 02.11.2022.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 01 septembrie 2021, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Luca Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (1), art.264¹ alin. (4) și art.349 alin.(1¹) Cod penal, și în baza acestor Legi i-a fost stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 287 alin.(1) Cod penal - 130 (una sută treizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal - 140 (una sută patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal - la 130 (una sută treizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Luca Nicolae i-a fost stabilită pedeapsa definitivă - 240 (două sute patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În temeiul art. 67 alin. (3) Cod penal, i s-a explicat lui Luca Nicolae, că în caz de eschivare cu rea-voință de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se

înlocuiește cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a dispus păstrarea corpurilor delictive, un CD-R cu înregistrări video și două purtătoare materiale de informații de tip DVD - R, la dosarul penal nr. 1-20137814-32-1-03112020.

2. Prima instanță a constatat că, Luca Nicolae, la data de 16 august 2020, aproximativ la ora 21:00 min, având scopul comiterii unui act de huliganism fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe teritoriul vinăriei „Asconi” situată în s. Puhoi, raionul Ialoveni care este loc public, acționând în scopul încălcării ordinii publice, în prezența altor persoane a inițiat un conflict cu cet. Purcica Vladlena, cu care se afla împreună în același local, după care a numit-o cu cuvinte necenzurate și în mod intenționat a agresat-o fizic, lovind-o cu palma peste față, apoi a îmbrâncit-o provocându-i astfel ultimei dureri fizice. Întru aplanarea conflictului și curmarea acțiunilor huliganice au intervenit angajații serviciului de pază a întreprinderii „Asconi”.

Ulterior, Luca Nicolae, continuându-și acțiunile sale huliganice până aproximativ la ora 23:00, a opus rezistență și a manifestat un comportament agresiv față de angajații serviciului de pază a vinăriei „Asconi” care s-au implicat în conflict și încercau să-i curme acțiunile huliganice, numindu-i pe aceștia cu cuvinte necenzurate, bruscându-i și amenințându-i cu răfuiala fizică, astfel perturbând activitatea vinăriei și a serviciului de pază, după care s-a urcat la volanul automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX și deplasându-se cu viteză sporită pe teritoriul vinăriei menționate, a tamponat butoaiile decorative amenajate în parcare.

Tot el, Luca Nicolae, având scopul de a refuza de la recoltarea probelor biologice în cadrul examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, primind îndreptarea de a trece examinarea medicală propriu-zisă a refuzat categoric, încălcând astfel cerințele prevederilor art. 11 lit. j) Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care stipulează că conducătorul de vehicule în timpul deplasării este obligat să se supună la solicitare agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope, sau de medicamente cu efecte similare, precum și prevederile art. 10 alin. (2) lit. a) din același Regulament, care stipulează că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus.

Tot el, Luca Nicolae, la 17.08.2020, aproximativ la ora 00:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe teritoriul vinăriei „Asconi”, situată în s. Puhoi raionul Ialoveni, având scopul sistării activității de serviciu a ofițerului superior de sector din cadrul Inspectoratului de poliție Ialoveni, Pascari Evghenii, fiind îmbrăcat

în uniformă de polițist, numit în funcție prin ordinul IGP nr. 666 of. din 26.12.2016, care conform prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal este persoană publică și care se afla în exercițiul funcției de serviciu, fiind implicat în serviciul de gardă din cadrul IP Ialoveni, în baza anunțului telefonic s-a deplasat la vinăria „Asconi” pentru a documenta un caz de accident rutier care s-a produs pe teritoriul vinăriei, manifestând un comportament agresiv, dorind de a se eschiva de la documentarea cazului de conducere în stare de ebrietate a automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX, soldat de comiterea unui accident rutier, intenționând de a schimba caracterul faptei în folosul său, a refuzat categoric să fie documentat în conducerea unității de transport în stare de ebrietate alcoolică și să fie însoțit la IP Ialoveni, totodată opunând rezistență în cadrul reținerii aplicându-i polițistului Pascari Evghenii o lovitură cu piciorul în regiunea pieptului, provocându-i astfel ultimului dureri fizice.

Instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului Luca Nicolae în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi - *„acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită”*, art. 264¹ alin. (4) Cod penal, conform indicilor calificativi *„refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, acțiuni săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere”* și art. 349 alin. (1¹) din Cod penal conform indicilor calificativi *„aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere în scopul sistării activității ei de serviciu”*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel, procurorul în Procuratura r-lui Ialoveni, Dermenji Valeriu, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea individualizării pedepsei penale, rejudecarea cauzei în această parte, conform modului stabilit pentru prima instanță cu adoptarea unei decizii noi, prin care a-l recunoaște vinovat pe Luca Nicolae în săvârșirea infracțiunilor după cum urmează: - art. 264¹ alin.(4) Cod penal - refuzul de la examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere - 8 luni închisoare; - art. 287 alin. (1) Cod penal - huliganism - 1 an închisoare; - art. 349 alin. (1¹) Cod penal - aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătatea față de persoană cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu și a schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența -1 an închisoare. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Luca Nicolae, a-i stabili pedeapsa definitivă de 1 an și 3 luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei cu închisoare în privința lui Luca Nicolae a calcula de la data intrării sentinței în vigoare. Corpurile delictive: un CD-R și un DVD-R cu înregistrările video anexat la materialele cauzei, a se păstra la dosar pe toată perioada de păstrare a cauzei.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a invocat următoarele aspecte:

- aplicarea orelor de muncă neremunerată în folosul comunității în privința inculpatului Luca Nicolae vine în contradicție cu prevederile art. 2 alin. (2) Cod penal, care stipulează legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- a considerat procurorul că pedeapsa aplicată de instanța de fond este contrară scopului pedepsei penale de corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane;

- astfel, instanța de judecată liberînd persoana de răspundere penală diminuează acel factor de abținere de la comiterea unor asemenea infracțiuni de către alte persoane sau chiar de către inculpatul Luca Nicolae. Acest fapt urmează a fi apreciat și prin prisma amplorii pe care o au aceste infracțiuni în ultima perioadă de timp, precum și în raport cu riscul de a comite asupra părților vătămate o nouă violență, manifestată fizic sau verbal, în condițiile cînd va fi sesizat de către infractori lipsa de interes din partea statului de a reacționa prompt și a condamna în mod obiectiv asemenea cazuri;

- totodată, aplicarea unei asemenea pedepse din partea instanței de judecată poate crea impresia eronată inculpatului, cât și altor făptuitori, despre blîndețea legii penale și continuarea comiterii fără careva impedimente a unor fapte similare;

- în calitate de acuzator de stat a considerat că instanța de fond la adoptarea soluției nu a luat în considerație faptele imputate lui Luca Nicolae cu împrejurările concrete ale cauzei și nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de scopul pedepsei penale, de faptul că acesta potrivit cazierului contravențional a fost supus de nenumărate ori răspunderii contravenționale, iar la locul de trai se caracterizează negativ și neîntemeiat a aplicat 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- la pronunțarea sentinței, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 61 Cod penal, cât și cerințele art. 75 Cod penal. Totodată, instanța de fond nu a ținut cont de pct. 3 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei (art.7) Cod penal în coroborare cu criteriile generale individualizare a pedepsei înserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, care prevede, că instanța de judecată aplică pedeapsa, luînd în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului. În pofida celor relatate, instanța de fond a aplicat munca neremunerată în folosul comunității, care a considerat acuzatorul de stat că este o pedeapsă vădit prea blîndă, în raport cu fapta comisă. De asemenea, a susținut că pedeapsa stabilită de către instanța de fond este una inefficientă, care nu-și va atinge scopul Legii penale de corectare și reeducare a inculpatului;

- mai mult ca atât, scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane. În speță, scopul pedepsei penale poate să fie atins doar prin aplicarea față de inculpat a unei pedepse penale, în limitele stabilite de sancțiunea articolului incriminat;

- de asemenea, acuzarea de stat a considerat că prin aplicarea unei asemenea pedepse de către instanța de fond nu a fost restabilită echitatea socială, condamnatul nu va fi corectat și reeducat. Totodată, prin dispunerea orelor de muncă neremunerată în folosul comunității menționează că nu va fi preîntâmpinată săvârșirea unor infracțiuni similare atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane;

- astfel, instanța de judecată apreciind subiectiv probele acumulate și circumstanțele cazului a pronunțat o sentință prea blîndă, de aceea ea urmează a fi casată, iar inculpatul Luca Nicola a fi recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1), art. 264¹ alin. (4), art. 349 alin.(1¹) Cod penal și condamnat la pedeapsa solicitată de acuzatorul de stat în dezbaterile judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2022, a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Dermenji Valeriu, casată sentința parțial, în latura penală, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și a fost pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță și anume:

Procesul penal în privința lui Luca Nicolae pornit în baza art. 287 alin. (1) Cod penal s-a încetat în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, cu liberarea de executarea pedepsei.

Lui Luca Nicolae recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal și art. 349 alin. (1¹) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează:

- în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal - 140 (una sută patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal - la 130 (una sută treizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Luca Nicolae i s-a stabilit pedeapsa definitivă în formă de 200 (două sute) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În rest, sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 01 septembrie 2021 a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a considerat, că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor Codului de procedură penală, opțiunea primei instanțe, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță, deoarece, chiar dacă în cadrul urmăririi penale inculpatul a declarat că își recunoaște integral vina în comiterea infracțiunilor imputate, totuși, acesta nu s-a prezentat în ședința de judecată pentru a confirma sau infirma poziția respectivă.

Probe noi acuzarea cât și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Cercetarea judecătorească în instanța de fond s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În instanța de apel, inculpatul Luca Nicolae a declarat că învinuirea îi este clară și vina o recunoaște. A solicitat ca în privința sa să fie aplicate prevederile legii privind amnistia pe art. 287 alin. (1) Cod penal.

Deși, inculpatul Luca Nicolae și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, aceasta se mai confirmă prin cumulul probelor administrate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii înregistrat cu nr. 2020400598 din 17.08.2020, (f.d.18); plângerea cet. Purcica Vladlena înregistrată cu nr. 2020400599 din 17.08.2020, prin care a solicitat să fie atras la răspundere penală cet. Luca Nicolae care la data de 16.09.2020 în jurul orelor 22:30 la vinăria „Asconi” din s. Puhoi a agresat-o fizic (f.d.49); procesul-verbal de constatare a infracțiunii înregistrat cu nr. 2020400600 din 17.08.2020, depus de ofițerul Serviciului Supraveghere Transport și Circulație rutieră a I.P. Ialoveni, Natalia Luca, (f.d.85); procesul-verbal de examinare din 24.09.2020, (f.d.39); procesul-verbal de examinare din 10.09.2020, (f.d.79); declarațiile părții vătămate Purcica Vladlena (f. d.57); declarațiile părții vătămate Pascari Evghenii, (f.d.105); declarațiile reprezentantului părții vătămate Codău Ivan (f.d.89); declarațiile martorului Luca Natalia, (f.d.33); declarațiile martorului Rudico Paula, (f.d.42); declarațiile martorilor Pavalache Tudor, Visternicean Nicolae și Canuda Igor care sunt analogice declarațiilor date de martorul Rudico Paula, (f.d.113, 91,93); declarațiile martorului Țurcan Ilie, (f.d.111); declarațiile martorilor Curnic Constantin și Tinica Alexandru (f.d.64,67);

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Luca Nicolae în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

La fel, instanța de fond a dat o încadrare juridică corectă faptelor inculpatului Luca Nicolae calificând acțiunile acestuia în baza: art. 287 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită*”, art. 264¹ alin. (4) Cod penal, conform indicilor calificativi „*refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, acțiuni săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere*” și art. 349 alin.(1¹) Cod penal conform indicilor calificativi „*aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere în scopul sistării activității ei de serviciu*”.

Instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 01 septembrie 2021 este contestată cu apel de acuzatorul de stat doar în partea individualizării pedepsei penale, solicitând în acest sens ca în privința inculpatului să fie aplicată o pedeapsă mai aspră, în formă de închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la acest aspect, instanța de apel a reținut în primul rînd faptul că în ședința de judecată în instanța de apel, inculpatul Luca Nicolae susținut de avocatul Alexandru Bogos au solicitat aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal pornit în privința inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a notat că potrivit art. 107 Cod penal (1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. (2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate. (3) Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166¹ alin. (2)-(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171-175¹, 201, 206, 208, 208¹ și 208².

La 24 decembrie 2021 a fost adoptată Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Instanța de apel a constatat că, în cadrul ședinței în instanța de apel inculpatul Luca Nicolae a depus cerere scrisă prin care solicită aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021, aceasta fiind susținută și de avocat.

Totodată, în acest punct de analiză s-a evidențiat că, înainte de a aplica actul amnistiei, instanța urmează să determine, dacă inculpatul întrunește condițiile stabilite de art. 1 din Legea nr. 243, care stipulează că „Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8”.

Prin urmare, reieșind din textul legii sus menționate, s-a conchis că, pentru aplicarea amnistiei față de inculpat, este suficient să fie întrunite cel puțin unul dintre criteriile enumerate supra.

În speța dată, instanța de apel a constatat că inculpatul Luca Nicolae întrunește prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, potrivit căruia procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei.

Instanța de apel, audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, a considerat că urmează a fi admisă cererea inculpatului cu privire la aplicarea amnistiei, deoarece sunt întrunite toate criteriile de aplicabilitate ale legii nominalizate în privința inculpatului Luca Nicolae.

În speță, Luca Nicolae la data de 16 august 2020 a comis infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (1) Cod penal, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani, fiind astfel o infracțiune din categoria celor mai puțin grave.

Procedura de aplicare a amnistiei față de inculpat, reglementată de art. 2 din Legea nr. 243, stipulează expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, care include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar, dacă sunt întrunite condițiile expuse în lege.

Raportând la caz cele consemnate, instanța de apel a reiterat că, cauza penală în privința lui Luca Nicolae a fost judecată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Altfel spus, inculpatul a manifestat căință față de fapta infracțională comisă, încă în prima instanță recunoscând vinovăția pentru cele incriminate și acceptând judecarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Inculpatul Luca Nicolae în temeiul cererii depuse și-a manifestat personal acordul în scris la aplicarea în privința sa a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Instanța de apel a menționat că Luca Nicolae a comis infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (1) Cod penal, care face parte din categoria celor mai puțin grave, la data de 16 august 2020, adică până la adoptarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021, a recunoscut vina în întregime, inculpatul a manifestat căință sinceră și activă, a depus acordul în scris privind încetarea procesului penal în baza Legii cu privire la amnistie, și astfel instanța de apel a constatat că inculpatul întrunește prevederile art. 2 al Legii nominalizate.

Instanța de apel a concluzionat că inculpatul Luca Nicolae cade sub incidența prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021, iar în privința acestuia urmează a fi încetat procesul penal pornit în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de executarea pedepsei.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului Luca Nicolae în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și art. 349 alin. (1¹) Cod penal, instanța de apel a menționat că potrivit prevederilor art. 61 alin. (1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Instanța de apel a reținut că în acord cu art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de pînă la un an. Infracțiunea prevăzută la art. 349 alin. (1¹) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani și este atribuită categoriei infracțiunilor mai puțin grave.

Din materialele cauzei rezultă că instanța de fond nu a constatat în privința lui Luca Nicolae prezența circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului.

Instanța de apel a mai reținut că, inculpatul a colaborat pe cauza dată cu organul de urmărire penală, iar fiind audiat în instanța de fond acesta vina în săvârșirea infracțiunilor incriminate a recunoscut-o.

Sub acest aspect, instanța în mod întemeiat a luat în considerație circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunii săvârșite, faptul că inculpatul Luca Nicolae și-a recunoscut vinovăția, se căiește sincer de cele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv. La fel, prima instanță a reținut că inculpatul la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

Or, în astfel de circumstanțe stabilirea pedepsei sub formă de închisoare nu ar fi proporțională, instanța de apel a atestat că prima instanță în mod justificat a ajuns la concluzia de a-i stabili acestuia o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată.

Mai mult ca atît, din materialele cauzei rezultă cã partea vătămată Purcica Vladlena atît la urmărirea penală, cît și în instanța de fond a depus cereri prin care a comunicat cã nu are careva pretenții față de inculpat și solicită ca procesul penal în privința acestuia să fie încetat (vol. I, f. d. 59 și 238).

La fel și reprezentantul părții vătămate S.R.L. „Asconi”, Andrei Botnari, la data de 21.04.2021 a depus în adresa instanței de judecată o cerere în care a indicat cã Luca Nicolae a prezentat în repetate rînduri scuze Companiei S.R.L. „Asconi” pentru comportamentul din data de 16.08.2020 de pe teritoriul vinăriei, a conștientizat cele comise și a reparat prejudiciul cauzat. S-a mai menționat în cerere cã administrația S.R.L. „Asconi” nu are față de inculpat careva pretenții de ordin material sau moral și solicită ca în privința acestuia să fie aplicată o pedeapsă cît mai blîndă, or acesta este o persoană tînăra care a conștientizat cele comise. (vol. I, f.d. 225)

De asemenea, nici partea vătămată Pascari Evghenii nu a formulat careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.

Așadar, instanța de apel a conchis cã instanța de fond în mod întemeiat a ajuns la concluzia cã, Luca Nicolae va putea fi corectat și reeducat stabilindu-i o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată conform sancțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și 349 alin.(1¹) Cod penal, care va asigura atingerea scopului pedepsei ducând la corijarea și reeducarea acestuia.

Cît privește apelul declarat de procuror, instanța de apel ținînd cont de personalitatea inculpatului și circumstanțele favorabile acestuia indicate supra, a considerat cã nu este echitabil și nici rațional de a-i aplica inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare cu executare reală după cum a solicitat procurorul, or Luca Nicolae a meritat o șansă de a demonstra cã corectarea lui este posibilă fără aplicarea unei pedepse privative de libertate.

Astfel, instanța de apel a conchis cã prima instanță și-a argumentat riguros soluția la capitolul numirii pedepsei și corect a concluzionat cã, corectarea și reeducarea inculpatului Luca Nicolae va fi posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

La rîndul său, nici instanța de apel nu a constatat existența cărorva circumstanțe care ar justifica aplicarea față de Luca Nicolae a celei mai aspre pedepse sub formă de închisoare.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul Călugăreanu Vitalie, în termen, prin care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul indică următoarele motive:

- temeiuri pentru declararea recursului ordinar constituie prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori s-au aplicat pedepse

individualizate contrar prevederilor legale;

- procurorul menționează că, pronunțând o decizie de menținere a condamnării cu muncă neremunerată în folosul comunității pentru comiterea unor infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, instanța nu a apreciat corect gradul de pericol social al faptelor comise ce prezintă pentru societate, și anume huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor cu funcție de răspundere în scopul sistării activității de serviciu, toate aceste săvârșite în stare de ebrietate avansată, refuzând de examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate, de o persoană ce nu deține permis de conducere, astfel fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane;

- instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat procedura de individualizare și stabilirea duratei și cuantumului pedepsei, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că: „Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată”, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel;

- procurorul constată, că decizia adoptată în cauza lui Luca Nicolae, la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederile art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală;

- acuzarea consideră greșite concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale;

- ținând cont de prevederile art.75 Cod penal, de personalitatea inculpatului și gravitatea infracțiunilor comise de către el, acuzarea de stat consideră că, corectarea e posibilă numai cu stabilirea pedepsei penale sub formă de închisoare reală;

- ambele instanțe nu au ținut cont de gravitatea și urmările infracțiunilor, de personalitatea inculpatului Luca Nicolae, care anterior a fost judecat, prin sentința Judecătorei Buiucani din 12.02.2016, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa formă de amendă;

- recurentul constată că instanța de judecată nu a ținut cont de pericolul social care îl reprezintă inculpatul Luca Nicolae, care fiind tras anterior la răspundere penală pentru comiterea infracțiunilor de furt, din nou a comis trei infracțiuni, și ca rezultat al pedepselor penale aplicate sub formă de muncă neremunerată, nu a fost atins scopul legii penale de corectare și corijare a inculpatului;

- ori, prin aplicarea unei pedepse penale prea blânde cum este în cazul dat nu se va asigura scopurile legii penale, prevăzut de art. 2 alin. (2) din Codul penal, „prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni”. În speța dată, s-a constatat că modul de viață a inculpatul care se caracterizează negativ, este o persoană violentă, nu este angajat în câmpul muncii, neavând surse legale de existență, denotă faptul că acesta

ar putea comite noi infracțiuni, iar izolarea acestuia de societate, prin aplicarea pedepsei cu închisoare este una necesară și obiectivă într-o societate democratică, în care se urmărește și scopul preîntâmpinării comiterii de noi infracțiuni;

- instanța de apel neîntemeiat a respins apelul acuzatorului de stat și din aceste considerente hotărârea instanței de apel emisă pe caz urmează a fi casată, deoarece nu a clarificat circumstanțele relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, în legătură cu ce o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În cererea procurorului este invocat ca temeiuri pentru recurs - prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, conform căruia, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs constată că, textul recursului procurorului nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiului stipulat în pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

În fapt, decizia atacată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, conform competenței sale, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, prin urmare instanța de recurs ordinar reține că concluziile despre încetarea procesului penal în privința lui Luca Nicolae pornit în baza art. 287 alin. (1) Cod penal în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, cu

liberarea de executarea pedepsei, nu se contestă. Astfel, Colegiul penal nu se va expune asupra acestui capăt de învinuire și a procedurii.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Colegiul penal va examina legalitatea deciziei instanței de apel în raport cu argumentele recurentului expuse în recurs, fără a depăși limitele acestuia, or procurorul critică doar soluția instanței de apel privind individualizarea pedepsei stabilită inculpatului Luca Nicolae.

Astfel, din materialele cauzei penale se constată că instanțele judecătorești inferioare și-au motivat eficient soluția și au constatat că pedeapsa stabilită inculpatului Luca Nicolae în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și art. 349 alin. (1¹) Cod penal este în conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa, și neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului Luca Nicolae prevederile art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal menționează, că la stabilirea pedepsei inculpatului Luca Nicolae în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și art. 349 alin. (1¹) Cod penal, instanțele judecătorești inferioare, au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, prin urmare corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În cauza deferită judecării, se constată că, instanța de apel casând parțial sentința instanței de fond, în latura penală, a admis, inclusiv din oficiu, apelul procurorului, pronunțând o nouă hotărâre a încetat procesul penal în privința lui Luca Nicolae pornit în baza art. 287 alin. (1) Cod penal în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, cu liberarea de executarea pedepsei. La fel, lui Luca Nicolae recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal și art. 349 alin. (1¹) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa definitivă în baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, în formă de 200 (două sute) ore muncă neremunerată în folosul comunității. Totodată fiind menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

La baza acestei concluzii, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 84 Cod penal, a ținut cont de circumstanțele cauzei, legate de scopul și motivele faptei, gravitatea infracțiunilor săvârșite, acesta a comis o infracțiune ușoară și una mai puțin gravă, lipsa circumstanțelor care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului, de faptul că inculpatul Luca Nicolae a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunilor incriminate, precum și de persoana inculpatului, la locul de trai se caracterizează pozitiv și se căiește sincer de cele comise, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de a săvârși infracțiuni noi.

Totodată, instanța de fond întemeiat a constatat că *partea vătămată Purcica Vladlena atît la urmărirea penală, cît și în instanța de fond a depus cereri prin care a comunicat că nu are careva pretenții față de inculpat și solicită ca procesul penal în privința acestuia să fie încetat (vol. I, f. d. 59 și 238). La fel și reprezentantul părții vătămate S.R.L. „Asconi”, Andrei Botnari, la data de 21.04.2021 a depus în adresa instanței de judecată o cerere în care a indicat că Luca Nicolae a prezentat în repetate rînduri scuze Companiei S.R.L. „Asconi” pentru comportamentul din data de 16.08.2020 de pe teritoriul vinăriei, a conștientizat cele comise și a reparat prejudiciul cauzat. S-a mai menționat în cerere că administrația S.R.L. „Asconi” nu are față de inculpat careva pretenții de ordin material sau moral și solicită ca în privința acestuia să fie aplicată o pedeapsă cît mai blîndă, or acesta este o persoană tînără care a conștientizat cele comise (vol. I, f.d. 225). De asemenea, nici partea vătămată Pascari Evghenii nu a formulat careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.*

Argumentul recurentului precum că *„pedeapsa stabilită inculpatului Luca Nicolae este prea blîndă”*, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și declarativ, or instanța de apel s-a expus pe larg și întemeiat asupra acestui argument la pct. 13-20 din decizia sa.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a erorilor de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

De asemenea, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurent în cererea de recurs, sunt în majoritate similare cu cele invocate în apel, descrise în pct.3 a prezentei decizii și la f.d.20-29, în privința cărora instanța de apel în decizia sa (f.d.47-66, vol. II), s-a expus motivat, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, argumentat asupra chestiunilor esențiale invocate în apelul declarat de procuror, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Reieșind din aceste motive, instanța de recurs a ajuns la concluzia că recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe **Luca Nicolae Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 decembrie 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie